

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นแนวปฏิบัติหรือแนวทางการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) ดังปรากฏในพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.2517 ที่พระองค์ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดการพึ่งตนเอง เพื่อให้เกิดความพอมีพอกินพอใช้ของคนส่วนใหญ่และทรงเตือนสติประชาชนไทยไม่ให้ประมาท และให้ตระหนักถึงการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และการมีคุณธรรมเป็นกรอบในการปฏิบัติและการดำรงชีวิต (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ซึ่งเป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นต้องการให้ทุกคนไม่ว่าจะเป็นบุคคล องค์กรทั้งภาครัฐหรือภาคเอกชน มีแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทุกๆ ด้าน ทั้งการใช้ชีวิต ดำเนินธุรกิจ ปรับตัวหรือพัฒนาให้เป็นไปได้โดยยึดหลักทางสายกลางเพื่อให้สอดคล้องกับสังคมที่เป็นอยู่เรื่อยไปจนถึงสังคมโลก (จุฑา เทียนไทย, 2550)

จากการศึกษารายงานผลการจัดการศึกษาของประเทศไทย พบว่า การศึกษาวิกฤตในทุกจุดและทุกระดับตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา และผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศระบุว่า คุณภาพการศึกษาไทยอยู่ในขั้นวิกฤติโดยเฉพาะการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีคุณธรรมจริยธรรมต่ำที่สุด (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ครูขาดประสิทธิภาพในการสอน ผู้บริหารไม่มีความสนใจด้านวิชาการและไม่อยู่ในสถานศึกษา ขาดการนิเทศภายใน การให้คำปรึกษา การเอาใจใส่ในงานสอน มีภาระหนี้สิน ครูไม่เพียงพอและไม่ตรงวุฒิ อาคารสถานที่ชำรุดเสียหาย สื่อการเรียนการสอนล้าสมัย การขาดแคลนครูทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การขาดการส่งเสริมด้านเทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนการสอน งบประมาณและการสนับสนุนยังไม่เพียงพอ ซึ่งส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2551)

กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดทิศทางกรอบนโยบายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการน้อมนำการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบทิศทางในการกำหนดนโยบาย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาที่สมดุลและยั่งยืนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อวางรากฐานสำหรับการพัฒนาที่ต่อเนื่องในระยะยาวและทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ สภาพแวดล้อมอย่างคุ้มค่าเป็นประโยชน์สูงสุด เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างยั่งยืน (พศิน รัชเดชานนท์, 2550)

โปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์การเงินการคลัง คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้เห็นถึงความสำคัญของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษา และเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแบบอย่างให้แก่นักศึกษาและสังคมได้อย่างยั่งยืน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่า สภาพและปัจจัยในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานของบุคลากรในคณะวิทยาการจัดการ มีสภาพการน้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างไร มีปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการน้อมนำสู่การปฏิบัติงานอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางให้บุคลากรใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาและเป็นแนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งเป็นการปฏิบัติเพื่อสนองต่อพระมหากรุณาธิคุณในฐานะพสกนิกรผู้จงรักภักดีต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อการน้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานของบุคลากรในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการน้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
3. เพื่อทดลองการน้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

3.1.1 กลุ่มที่ 1 ได้แก่ คณาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 46 คน

3.1.2 กลุ่มที่ 2 ได้แก่ คณาจารย์ที่ได้รับการทดลองนำแนวทางการน้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงาน

3.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

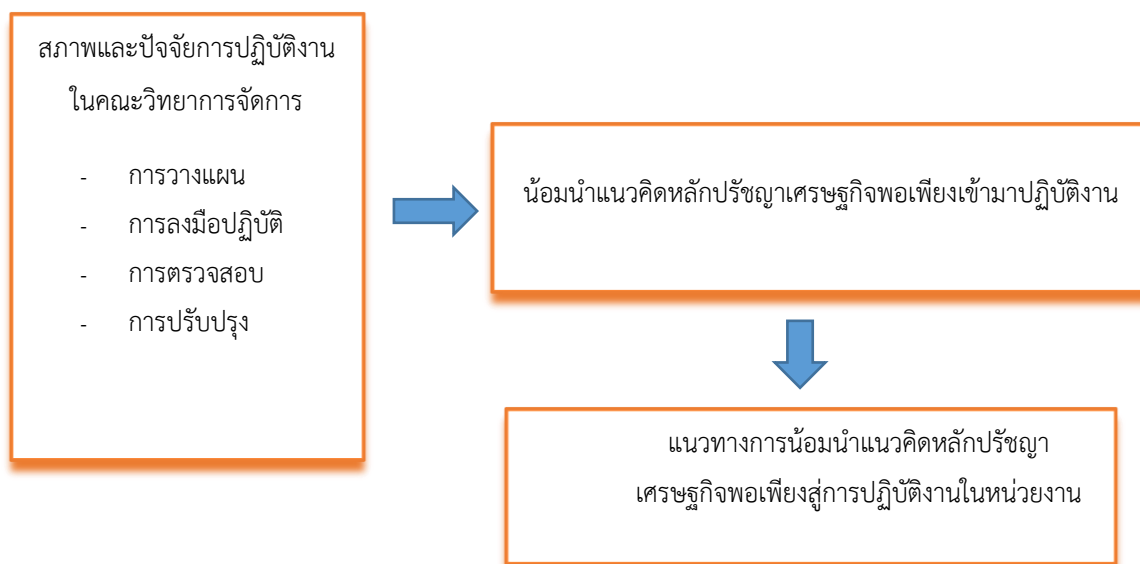
3.2.1 ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ คือ การน้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาปฏิบัติในหน่วยงาน

3.2.2 ตัวแปรตาม คือ แนวทางการการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.3 ขั้นตอนและระยะเวลาการวิจัย

ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2556 ถึงธันวาคม 2558

4. กรอบแนวความคิดของการวิจัย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การรับเอาแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2. แนวทางการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ หมายถึง รูปแบบการบรรลุจุดมุ่งหมายในการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3. การวางแผน (Plan) หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย/ วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ให้ชัดเจน สอดคล้องตามนโยบายของคณะวิทยาการจัดการในการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษาซึ่งจะแบ่งหลักๆ ดังนี้

- 3.1 ด้านบริหารจัดการ
- 3.2 ด้านพัฒนาบุคลากร
- 3.3 ด้านสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน
- 3.4 ด้านงบประมาณ

4. การลงมือปฏิบัติ (Do) หมายถึง การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน วิธีการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ในการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา

5. การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผนหรือไม่ การติดตาม ตรวจสอบและการประเมินปัญหาในการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา

6. การปรับปรุง (Act) หมายถึง การกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุงวิธีการทำงานให้ต่างจากเดิมหรือให้ดียิ่งขึ้นในการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา

7. สภาพการปฏิบัติงานตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของการดำเนินงานในสถานศึกษาในการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงาน ตามวงจร PDCA

8. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการน้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงาน หมายถึง ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่เป็นเหตุทำให้บุคลากรดำเนินการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบในการน้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติงาน และสามารถนำไปปรับใช้กับทุกคณะ สำนัก และหน่วยงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรต่อไป